

NO. 66

AMERIŠKA DOMOVINA

Antonia Pavlic
7019 — 60th Lane
Ridgeway Sta.
Brooklyn, N.Y. 11227

7-8-8
AMERICAN IN SPIRIT
IN LANGUAGE ONLY

National and International Circulation

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

CLEVELAND OHIO, TUESDAY MORNING, APRIL 2, 1968

STEV. LXVI — VOL. LXVI

De Gaulle stremlj k francoski skupnosti!

Predsednik Francoske republike naj bi imel načrt za združitev vseh francosko govorečih področij v Francosko "Skupnost narodov".

WASHINGTON, D.C. — V Franciji naj bi obstajalo podtalno gibanje za združitev vseh francosko govorečih ozemelj v Francosko skupnost narodov. Vanj naj bi spadala Francija, ki se ji naj bi priključili valonski del Belgije, francosko govoreči obmejni predeli Italije in reči obmejni predeli Italije in francoska Švica, Kanada in vse druge države in ozemlja, kjer prevladuje francosčina kot uradni jezik in francoski kulturni vpliv. To gibanje naj bi uživalo veliko podporo De Gaulle in francoske vlade.

Te podatke je zbral dr. Walter Judd, republikanski kongresnik, ki je znan kot hud desničar, za Ameriški varnostni svet. Po dr. W. Juddovih podatkih naj bi se vršil v februarju v Parizu sestanke zastopnikov tega gibanja. Njegovi zastopniki so se tam razgovarjali tudi s predstavniki De Gaullove stranke.

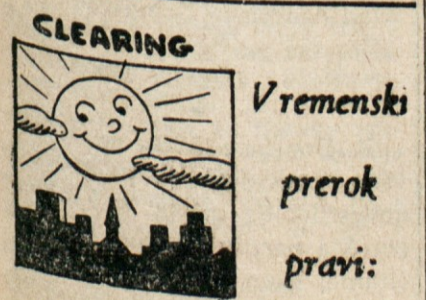
Francoski agentje naj bi bili krivi padca belgijske vlade. Zaznamo se kar očitno za priključitev valonskega dela Belgije k Franciji, med tem ko naj bi francoski postal del Nizozemske, Belgija je De Gaulle trn v peti, ker podpira britansko prisilitev v Skupni trg in podpira NATO. De Gaulle je hud tudi na Italijo in zato njegovi agenti ščuvajo proti njej v dolini Aosta, kjer živi kakih 100.000 Francozov. V Švici je bila lani organiziran posebna stranka v štirih francosko govorečih kantonih, ki se zavzema za njihovo ločitev od Švice in za priključitev k Franciji. Razbitje Kanade v njen angliški in francoski del je v skladu z De Gaullovimi namerami za slabitev Anglosaksoncev.

Narodne garde naj sprejemajo več črnih kandidatov

WASHINGTON, D.C. — V naši narodni gardi je vladala vsaj do sedaj tradicija, da je tam bilo sprejetih le malo črnih kandidatov. Zato se pa tam nahajajo na službi komaj dober odstotek črncev. Sedaj je federalno tajništvo odredilo, da mora priti vanjo več črncev, skupno število črncev naj se giblje okoli 12%.

Razlog za ta sklep ni samo političnega značaja, je tudi potreben iz praktičnih razlogov. Narodna garda prihaja namreč bolj v poštev pri vzdrževanju reda in miru v vseh krajih, kjer se razbohotijo rasni nemiri. Potek demonstracij je pokazal, da črni demonstrantje smatrajo narodne garde kot "bele trdnjave" in se radi tega s tem večjim veseljem zapletajo z njimi v boje in trenja.

Tajništvo za narodno obrambo želi, da narodne garde čim preje izvršijo tak sklep.

Sončno in toplejše. Najvišja temperatura okoli 55.

Novi grobovi

Peter M. Jezerinac
V nedeljo zvečer je nenadno umrl 49 let stari Peter M. Jezerinac z 19801 Monterey Avenue, lastnik The Commodore Florist Shop, ko je gledal nastop mladine v Euclid Skating Areni. Pokojnik je bil rojen v Clevelandu in je hrvaškega porekla. Rastel je v senklerski slovensko-hrvaški naselbini in je po končani vojni službi v drugi svetovni vojni odprl svojo prvo cvetličarno na E. 79 St. in St. Clair Ave. Po večih selitvah se je končno pred 3 leti ustalil na Lake Shore Blvd. in E. 152 St. Pokojnik je bil član raznih krajevnih in strokovnih organizacij, HBZ št. 235, HKZ št. 10, bil član sv. Pavla in član Društva Najsv. Imena pri Sv. Pavlu. Zena Jeanette, roj. Bajt, mu je umrla lani, zapustil pa je sinova Lt. Ronald M. v U.S. Army Engineers Flight Training Center, Ft. Worth, Tex., in Stevena, ki vodi cvetličarno, vnukinja, sestra Mary Zlokas in Ann Scheer ter brata Charlesa. Bratje John, Joseph in Steve so umrli. Pogreb bo iz Železovega pogrebnega zavoda na E. 152 St. v četrtek ob 8.15, v cerkev sv. Pavla ob devetih, nato na Kalvarijo.

Mary Rechner
Po dolgi bolezni je umrla večera v Cleveland Clinic 54 let stara Mary Rechner z 19770 Monterey Avenue, roj. Husta, žena George-a A., mati Mary Ann Eddy in Jamesa, stara mati Bruce-a in Donald, sestra Francka in Stevena. Pogreb bo iz Železovega pogrebnega zavoda na E. 152 St. v četrtek ob 9.45, v cerkev sv. Križa ob desetih, nato na pokopališče.

Letno poročilo ruskega statističnega urada

MOSKVA, Rus. — Kot vsako leto, je tudi letos glavni ruski statistični urad objavil obširno letno poročilo, ki naj svetlo pokaže Rusijo v številkah. Stevilke v njem je res pravo morje, niso pa zmeraj razumljive. Naj jih navedemo samo par za ilustracijo:

Lani so pridelali v ZSSR le 47.6 milijonov ton žit, l. 1966 pa 71 milijonov. Pridelek je bil torej slab, kar je tem bolj čudno, ker je bila lani dobra letina pri vseh sosedih ZSSR. Manjša je bila proizvodnja električnega toka, zato pa je bilo porabljenega več plina. V industriji je bil napredek majhen, ker se vsa podjetja nahajajo v rekonstrukciji.

Proizvodnja potrošnega blaga je še zmeraj skromna v primeri z ameriško. Ur so na primer proizvodili le 34.4 milijonov kolarov, radio aparate le 6.4 milijonov, avtomobilov le 250.000, traktorjev 405.000 itd. Bolje je odrezala proizvodnja v težki industriji, tam je bilo jekla proizvedenega 75 milijonov ton napram 71 milijonov v l. 1966.

Naser napovedal svojo "demokracijo"

KAIRO, Egipt. — Naser je v svojem zadnjem radijskem govoru napovedal, da bo reorganiziral Socijalistično unijo, da bo v maju narodni referendum, da bodo 23. julija volitve za narodni kongres, da bo potem izglasovana nova ustava itd.

Zbrani običajni poslušalci niso ravno preveč navdušeno ploskali Naserjevimi izjavami. Niso tudi preveč ploskali, ko so slišali, da bo Naser še bolj oborožil deželo proti Izraelu.

Letalo TFX nima sreče

Od 6 F11A v vojni akciji v Vietnamu sta 2 izgubljeni, F111B se je vojna mornarica odrekla.

WASHINGTON, D.C. — Že pred leti se je bivši obrambni tajnik McNamara mučil z vprašanjem, kako izkoristiti novo vojno letalo TFX. Letalo je namreč strašno drago, vsako stanje okoli \$6 milijonov. McNamara je zato dal graditi dve vrsti letala, prvo za vojno letalstvo, F111A, drugo F111B, za vojno mornarico. Že takrat so strokovnjaki ugovarjali McNamarini ideji, toda obrambni tajnik jih ni poslušal.

Po nekaj letih je vojno letalstvo dobilo prva letala F111A. Poslalo je 6 letal na Tajsko, da bi tam cimetavala bombe na kraje, ki so pod komunistično kontrolo. Pa je prvo letalo prav kmalu zbil protiletalsko topništvo nad provinco Hatinh, nekako 100 milj severno od demilitarizirane cone, dočim se je drugo letalo ponesrečilo na Tajskem. Oba pilota so rešili. Pilota trdit, da je bila pomanjkljivost v instrumentih vzrok nesreče.

Letali F111A in F111B imata veliko nasprotnikov tudi med politiki, zato je pristojni senatni odbor sklenil, da je treba vsa letala te vrste vzeti iz operacij, proizvodnjo pa ustaviti. Zagovorniki letal se še niso oglasili k besedi. Vsekakor počivajo sedaj vsa ta letala, v njih investirani kapital je pa vsaj začasno mrtev. Letalo F111B vojna mornarica ni sprejela, ker ni primerno za rabo na letalonosilkah. Vse kaže, da je njegova izpopolnitev in gradnja opuščena. Vojna mornarica bo dobila drugo, primernejše letalo.

Rusk pojde iz vlade?

WASHINGTON, D.C. — Državni tajnik Dean Rusk je med tistimi redkimi, ki jim je predsednik L. B. Johnson povedal v naprej, da ne bo več kandidiral. Ta odgovor daje L. B. Johnsonu prestežne roke v vietnamskem vojnem prizorju pri iskanju miru. Dean Rusk je najodličnejši zagovornik odpora proti komunizmu v Vietnamu in v očeh javnosti povezan z vojnimi napori.

V luči nove vietnamske politike bi utegnil tako biti Dean Rusk L. B. Johnsonu ovira, zato govore v okolici Bele hiše, da utegne kmalu stopiti iz vlade.

Misli ob črnih izgrediv v Memphisu

CLEVELAND, O. — Kdor je pretekli četrtek ogledoval slike iz izgrediv v Memphisu, Tenn., in obenem poslušal komentarje, se ni mogel znebiti občutka, ali ne bodo ti izgredivi pomenili začetke sezone za take nemire. Sezono so napovedovali že lani; levičarji med črnimi voditelji so bili najbolj vneti preroki, desničarji so verjetnost zanikali, toda preveč pogumni v svojih izjavah niso bili.

Memphis ima 600.000 prebivalcev, med njimi 280.000 črncev. Za demonstracije je dosti "človeškega materiala". Zato odboru, ki ga je vodil znani dr. L. M. King, ni bilo težko nabrati 6.000 manifestantov. Tudi povod za demonstracijo je bil vsakdanji: usoda nekega štrajka mestnih delavcev. Takih povodov lahko dobi vsak teden na izbiro.

Iz slov. naselbin

ELY, Minn. — Rojaka Matt Vertin St. in njegov sin Matt Vertin Jr. sta odprla restavracijo na 3rd Ave. E. Sheridan St., kjer je bila doslej trgovina Piggly-Wigley.

"Zlato iz papirja" ne bo še na razpolago

STOCKHOLM, Šved. — Pretekli teden so tu zborovali delegacije 10 najvažnejših držav in sklenili, da čim prej vpeljejo "zlato iz papirja", kot so to novotarijo krstila časopisna poročila. V resnici je zadeva preprosta: 9 gospodarsko najbolj ustaljenih držav članic Mednarodnega monetarnega fonda, do dolo fonda kreditne v svojih valutah. Fond bo pa te kredite porabil, da počrpe s posojili iz njih tiste države članice te organizacije, ki so trenutno prišle v zadrego s svojo plačilno bilanco. Krediti članic fonda ne bodo torej imeli nobenega kritja, najmanj pa zlatoga. Bodo temeljili na gospodarski moči države, ki bodo dale kredit fonda.

Iz tega izvirata dva važna zaključka: iz teh denarnih operacij ne bo mogla dobiti kredita vsaka država, ampak samo tista, ki bo res vredna zaupanja, da ne bo ideje zlorabila. Lahko se namreč zgodi, da bi najela posojilo za kritje primanjkljaja v plačilni bilanci, pozneje pa posojila ne vrnila. Posojila bodo torej imela zmeraj določen namen in se za kaj drugega ne bodo smela rabiti.

Tako nekako se glasi načlen sklep. Kako ga bo pa mogoče izvajati v praksi, se bo šele videlo. To pa ne bo kmalu. Sporazum iz Stockholma mora namreč biti ratificiran po posameznih državah, to bo pa trajalo do novega leta. Pred prihodnjim letom ne bo torej svet mogel rabiti "zlato iz papirja".

Mladi volivci v manjšini

WASHINGTON, D.C. — Po podatkih zveznega statističnega zavoda odpade v naši deželi na osebe stare od 21 do 29 let 22% celotnega prebivalstva, na osebe stare od 30 do 39 let pa 18%. V te dve skupini spadajo "mlajši volivci", če moremo zadnje res še šteti med mlajše.

Ljudi, starih od 40 do 50 let, je 20%, od 50 do 60 let 17%, nad 60 let pa 23%. Te starejše tri skupine predstavljajo torej 60% vsega odraslega prebivalstva dežele in tudi vsaj toliko volivcev.

JOHNSONOVA ODLOČITEV POVSOD DOBRO SPREJETA

Odločitev predsednika L. B. Johnsona o ustavitvi letalskih napadov na Severni Vietnam in njegova umaknitev iz volivne borbe sta bili ugodno sprejeti tako doma kot v svetu.

WASHINGTON, D.C. — Johnsonova objava v nedeljo zvečer, da ne bo iskal in ne sprejel imenovanja za predsedniškega kandidata, je veliko bolj razburila domače javno mnenje kot objava, da je ustavil letalske napade na večji del Severnega Vietnama v upanju, da bo to privedlo do začetka razgovorov o končanju vojskovanja v Vietnamu, zadnja je naletela na močnejši odmev v tujini. Johnsonov izstop iz volivne borbe je do neke mere zapretil ne le demokrate, ampak vso deželo, ki se kar ni mogla znajti, omejitev letalskih napadov je doma in v svetu vzbudila upanje, da smo na začetku konca vojskovanja v Vietnamu.

Predsednik L. B. Johnson, ki je bil deležen vsakovrstne kritike, osnovane in neosnovane, je sedaj deležen obilo podpore in javne hvale, ker je pokazal svetu, da le ni človek, ki zasleduje svoje osebne in ozke strankarske koristi, ampak državnik, ki mu je v prvi vrsti pred očmi splošno narodno dobro. Domača javnost je na splošno pokazala z nedeljškimi predsednikovimi odločitvami veliko simpatij, ustavitve letalskih napadov na Severni Vietnam kot prvi korak na poti h končanju vojskovanja v Vietnamu je deležna splošne podpore.

Kongres, ki se je v zadnjih mesecih upiral trdovratno vsem predsednikovim predlogom in imel vedno polna usta kritike predsednikove politike, je postal tišji in kaže razumevanje za povišanje davkov in drugih gospodarskih ukrepov, ki naj pomagajo obnoviti finančni ugled dežele.

Vojskovanje v Vietnamu, ki je postajalo vedno bolj predmet dnevnih političnih borbe, je znova postavljeno pred javnost kot splošno narodno vprašanje, kot naloga, ki se tiče vse dežele. Javnost in Kongres stojita za predsednikovim ponudbo političnih pogajanj in končanja vojskovanja. Oba vidita jasno, da predsednik pri tem ne išče nobenih osebnih političnih koristi, da gleda le na splošno dobro. Če bo Hanoi toliko trdovratna, da ponudbe ne bo sprejel, bosta javnost in Kongres nujno podpirala tudi nov vojaški napor, če bodo odgovorni vodniki dežele prišli do zaključka, da druge uspešne poti za dosego postavljenih ciljev ni.

Iz Clevelanda in okolice

V bolnici—

Rojak Louis Elovor, 1105 E. 169 St., je bil prepeljan v Euclid General bolnišnico. Obiski niso dovoljeni. Želimo mu naglega okrevanja.

Seja—

Klub slov. upokojencev v Euclidu ima v četrtek ob dveh popoldne sejo v SDD na Recher Avenue. Po seji bo na razpolago prigrizek.

Društvo Carniola Hive 493 T.M. ima jutri, v sredo, ob sedmih zvečer sejo v SND na St. Clair Avenue, soba št. 1.

Zopet uspel—

John R. Telich, C.L.U., zavarovalni zastopnik Sun Life Assurance Co. of Canada, je v preteklem letu zopet prodal za preko en milijon zavarovalnin in je tako izpolnil pogoje za člana "Million Dollar Round Table" 1968". Čestitamo!

Sen. R. F. Kennedy bo v petek v Clevelandu

CLEVELAND, O. — Sen. Robert F. Kennedy bo v petek ob 11.45 govoril na Public Square na odru, ki ga bodo postavili pred Terminal Towerom, nato pa še v hotelu Sheraton-Cleveland na malici City Club Forumu. Vse za senatorjev nastop v Clevelandu je pripravil H.M. Metzgerbaum, še predno je L.B. Johnson objavil v nedeljo zvečer, da ne bo več kandidiral za predsednika ZDA.

Ohajska delegacija za konvencijo demokratske stranke naj bi po navodilu, ki ga je dal sen. S. Young, glasovala za sen. R. F. Kennedyja. Delegacija, ki bo izvoljena na primarnih volitvah 7. maja, je vezana formalno na sen. S. Younga.

Širje smučarji našli smrt v plazu na Mojestrovki

LJUBLJANA, Slov. — V nedeljo, 28. marca, zjutraj se je v severni steni Mojestrovke nad Slemenom pripetila tragična nesreča, ki je terjala štiri mlada življenja. Osem smučarjev je želelo prismočati z Vršiča naravnost na Planico. Da bi čimprej prišli v dolino, so prečkali plaz, ki jih je hip za tem pokrnil. Bela gmota je umorila štiri, ostali štirje pa niso bili poškodovani.

Fanfani posreduje za pogajanja v Vietnamu

RIM, It. — Zunanji minister Amintore Fanfani se že dolgo žene za posredovanje v vietnamskem vojskovanju. Pri tem poslu v preteklosti ni imel dosti sreče, pa ga to ni zadržalo, da ne bi poskusil znova. Pozval je na razgovor zastopnika ZDA in Sovjetske zveze ter razpravljati z njima o možnostih začetka razgovorov, ko je Amerika ustavila letalske napade na Severni Vietnam.

Grečko v Egiptu

KAIRO, ZAR. — Maršal Andrej A. Grečko, sovjetski obrambni minister, je po uradnem obisku v Iraku in Siriji prišel v nedeljo na 4-dnevni uradni obisk v Egipt. Sprejel ga je predsednik Naser, ki je v pozdravnem govoru poudaril, da je za ves arabski svet trenutno najbolj pereče vprašanje odnosov z Izraelom.

— New Mexico je postala del ZDA leta 1846.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. — Henderson 1-0624 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA:

Za Združene države:

\$16.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Združenih držav:

\$18.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.50 za 3 mesece

Petkova izdaja \$5.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$16.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$18.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.50 for 3 months

Friday edition \$5.00 for one year

Second Class postage paid at Cleveland, Ohio

87

No. 66 Tuesday, April 2, 1968

Čehoslovaška politična pomlad

Čehi in Slovaki so imeli v svoji politični zgodovini že večkrat politične pomladi, ki so preusmerile njihovo narodno politiko. To se je na primer zgodilo l. 1848, ko so hoteli od Dunaja doseči svobodo in neodvisnost, če ne popolnoma, pa vsaj delno. Dunaj ni takrat izkoristil čehoslovaške misli, da je njihova zemlja močno navezana na obstoj monarhije. Ako bi jo bil, bi moral dati Čehom politično svobodo in se z njimi pogajati kot s svobodnim narodom. Avstrijsko-nemški liberalizem tega ni razumel, zato je pa 70 let pozneje tudi popolnoma propadel. Druga češka politična pomlad je pa prišla v Prago l. 1948, torej pred 20 leti. Ni prinesla Čehoslovakom ne varnosti ne svobode, ravno narobe: svobodo jim je ubila, varnost pa spremenila v odvisnost od Kremļa na komunističen način.

Letos doživlja dežela novo politično pomlad. Zopet pričakuje od nje svobodo in neodvisnost. Manifestacije, ki se vršijo v Pragi, so zgovoren dokaz za to željo. Ali se bo ta želja tudi uresničila? Do sedaj še ni otipljivih dokazov, da je treba kaj takega čisto gotovo pričakovati.

Ko je dežela prišla l. 1948 v komunističen svet, je dobila vsaj navidezno varnost pred nemško nevarnostjo. Navidezno pravimo zato, ker se nemška nevarnost za Čehoslovaško l. 1948 še ni pokazala v pravi luči in zato takrat ni mogel nihče presoditi njene veljave. Nemci so res dosti govorili o maščevanju, o pravici do domovine, o nemških izgnancih, toda za temi besedami in grožnjami ni tičala nobena vojaška sila, ki bi bila Čehoslovakom tedaj res nevarna. Saj jim tudi danes še ni. Ni tudi nobenega znaka, da bi Moskva hotela "prodati" svoje interese na Čehoslovaškem nemškemu narodu.

Ako torej dežela pričakuje letos neodvisnost, misli bolj na tisto od Moskve in ne od Bonna. Seveda tega nikomur glasno ne pove. Merodajna komunistična stranka je pa celo navezana na to odvisnost od Kremļa. Ako bi take odvisnosti ne bilo, bi komunisti hitro prišli ob oblast.

Moskvi se torej ni treba bati, da uradna Čehoslovaška misli neomejeno na neodvisnost od ZSSR. Moskva ve, da sedanji rdeči čehoslovaški režim stoji in pade s svojo privezanostjo na Kremlj. Pa ji je vendarle zopna vsaka misel, da v Pragi mislijo na neodvisnost, četudi v malem obsegu.

V Moskvi dobro vedo, da se njihovi sateliti danes ne dajo več tako usmerjevati kot pod Stalinom. Beograd je v tem oziru vezan na Moskvu le še moralno in pa po komunistični filozofiji. Ta bi naglala Jugoslavijo, da se v odločilnem trenutku postavi na moskovsko stran, pa tudi Moskvu, da bi v odločilnem trenutku branila rdečo Jugoslavijo z vsemi svojimi silami. Četudi se komunisti pripravajo med seboj, še zmeraj so ostali, kar so bili: nerazdružno zvezani proti svojemu "ideološkemu" sovražniku: to so namreč zanje vse države, ki prisegajo na politično svobodo.

Zgodilo se je pa v teh 20 letih, da so se začeli vsi sateliti truditi za čim večjo neodvisnost od Moskve, ki pa ne bi smela iti tako daleč, da bi jih Kremlj pustil na cedilu, kadar bi rdeči režimi prišli v življensko nevarnost. V boju za neodvisnost so dosegli že lepe uspehe Rumuni, Madžari se pa resno trudijo, da bi dosegli tudi kaj takega. Ako bi se jim sedaj pridružila še Praga, bi nastal ob zahodni železni zavesi nevaren pas držav, ki bi se odmikali ruski zunanji politiki, kadarkoli bi se mu zdelo pametno. Zato v Kremlju gledajo na čehoslovaške želje po neodvisnosti z večjo skrbjo kot v romanskem ali madžarskem slučaju.

Čehoslovaki pričakujejo od letošnje politične pomladi tudi več svobode. Na tem področju bi bila Moskva najbrže pripravljena, da tolerira več kot na področju zunanje politike, vendar pa ne preveč. Vsaka "prevelika svoboda" bi namreč takoj pokazala svoj kvarjen vpliv na rdečo Vzhodno Nemčijo, tega pa nočejo nemški Ulbricht, ne tovariša Brežnjev in Kosygin.

To so samo osnovne silnice, ki danes delujejo na odnose med Prago in Moskvu. Kaj se bo rodilo iz njih, ne vemo. Ako se bo zelo malo, ne smemo biti presenečeni.

Čehoslovaški komunisti nimajo namreč danes nobenega madžarskega Nagyja ali Kadarja, nobenega poljskega Gomulke, pa tudi nobenega romunskega Ceausescuja. Tovariš Dubček se danes ponuja za to vlogo, toda on je še primeroma mlad in je pri tem še Slovák, torej ne ravno prebivaljiva hrana za češke komunistične želodce. To je prva nevarnost za sedanje praške politične aspiracije. To, kar se danes godi na Čehoslovaškem, je politično valovanje ne pa politično gibanje, ki ga vodijo skušene roke.

To se lepo vidi v tem, da danes nosijo vso težo gibanja za svobodo in neodvisnost le kulturniki in šolana mladina. Nikjer pa ne vidimo, da bi se teh akcij udeleževali tudi delavci in njihove organizacije. Tam najbrže še prevladuje vpliv "aparatičkov". To je pa največja nevarnost za sedanje politično valovanje v tej deželi. Dokler ne potegnejo delav-

ci z inteligenti in šolano mladino, pridejo takomenovane zmerne komunistične struje lahko zmeraj s pomočjo prestrašenih stalinistov na vrh in prikrojijo novo čehoslovaško svobodo željam in ciljem iz Kremļa.

Vseh posledic sedanjega valovanja seveda ne bo mogoče zbrisati. Gospodarska reforma bo šla svojo pot, naj se v Pragi konsolidira ta ali oni odtenek komunizma. Tudi kulturno življenje ne bo več cirkus z dresiranimi nosilci kulture. Problemi bi bili v tem slučaju rešeni na polovico. Druga polovica bo prišla na vrsto pri prihodnji politični pomladi v Pragi.

Obstoja problem, ki še ni priplaval na vrh sedanjega valovanja: odnosi med Čehi in Slovaki. Režim pozna uradno le Čehoslovaško in Čehoslovake. Slovaki mislijo, da sta to dva različna naroda, ki naj vlada med njima ravnopravnost na vseh poljih. Čehi so na tihem za načrt o "poldrugem" narodu; naj bi imeli vse pravice svobodnega in neodvisnega naroda, Slovaki naj bi bili le privesek. To se ne bo moglo dolgo prikriti. Debata o dualizmu se bo začela prej ali pozneje in bo verjetno tako hud potresla to deželo, kot potresa ideja o federaciji Jugoslavijo. Naj ta potres dobi katerokoli obliko, zmeraj bo zelo hud, kot je tudi v Jugoslaviji.

I. A.

BESEDA IZ NARODA

Joliet, Ill. — Iz par pisem od

raznih strani, ki sem jih prejel, vidim, da ljudje res radi še kaj slišijo in berejo o starih časih, v katerih so živeli kaj trdo življenje naši predniki. Rojak iz Dragatuša mi razlaga v pismu, kako so tamkaj pred dolgi leti hajdukovali in vršili razne zločine zloglasni hajduki. Pravi, da mu je še stari oče pravil, kako je bilo med hajduki več ljudi tam iz vasi pod Poljansko goro. To se je seveda godilo v časih, ko se cesarska gospoda na Dunaju ni menila, kako se slovenskim ljudem godi. Za gospodo in grajščake so se menili, za uboge reveže kmete pa nič. Res žalostno spričevalo za bivšo habsburško justico.

Podlogarjeve zgodovinske drobtinice tudi omenjajo, kako so neki Panjan iz Goleka, neki šteje iz Zapudja ter neki Bavbec iz Tančje gore po hajduško kraljevali pred kakimi 200 leti po dragatuški okolici.

O Bavbecu se omenja, da kako je delil plen po vsakem hajdukovanju na Pargi v Poljanskih hribih in to baje v tamkajšnji samotni cerkvi sv. Duha. Med neko hajduško veselico v tej cerkvi je vzel Bavbec, ko so ga prevzeli vinski duhovi, ovčja čreva, jih obesil sv. Ilji na vrat in svetnika nagovoril: "Preljubi Ilja! Znano ti je dobro, kako je z menoj. Če bi vedeli danes v poljanskem in turnskem gradu, da sem tam ukradel pitane jance, katerih pečenko nočoj zalivamo, bi me jutri že prijeli, deli v kladu, ali bi me privezali na sramotilni kamen; to krvavo pasico pa, ki nosiš ti, bi obesili tam meni na vrat. Tega meni to pot gospoda ne bo naredila. Da se pa stara navada ne opusti, dragi Ilja, nosi pasico ti. Kakor vidim, ti dobro stoji in se je ne braniš." Kmalu po tem dogodku so ubili Bavbece v Dobličah. "Sv. Ilja ga je kaznoval," tako so govorili njegovi tovariši po njegovi smrti, "ga je le prehudo zalil." Tako so hajduki rogoviliili tod.

Mestna kronika Kostanjevice na Doljenskem pa ve povedati o hajdukih več. Tam se bere, da je v začetku tridesetletne vojne (1618-1648), ko so se tudi po slovenskih tleh premikale neprenehoma vojaške čete, namenjene na severno avstrijsko mejo, so Kostanjevičani pokrili pred podivjano soldatesko svoje imetje po raznih skritih kotih in krajih zunaj mesta. Njih sosedje, hajduški Uskoki po žumberskih Gorjaneh so vse zvohali in jim vse odnesli.

O škodi, ki so jo delali mestu in nepošteni in nasilni sosedje, toži na več mestih mestna kronika posebno v letu 1686.

"Žumberški Vlasi so pustošili meščanom polja in kradli vino. V kostanjeviški okolici so morali pred časom požeti žito. Delavci so se morali vračati s polja pred sončnim zahodom, da jih ne bi Žumberčani izropali in pomorili. Vino, kar so ga imeli spravljeno po goricah in zidanicah, so jim do čistega odnesli." Kakih petdeset let pozneje je imel tudi utrjeni samostan te razbojniške sosedje v svojem ozidju.

Leta 1736, dne 29. julija, je vlomilo v samostan v večernem mraku 40 do 50 žumberskih hajdukov. Njihov vojvoda je bil Hasan Bišič. Samostanska družina jih ni sprejela križem rok, ampak se jim je krepko v bran postavila. V boju so bili pobiti štirje redovniki, dvajset oseb pa je bilo težko ranjenih, drugi so bili več ali manj poškodovani. Samostanski lovec je ustrelil dva hajduka. Tovariši so jima pred odhodom odrezali glave, da jih ne bo spoznali. Soditi je, da so bili domačini s hajduki domeni, da ta napad in so jim bili kašipoti.

Roparji so pretaknili 25 sob, vlomili so v omare, skrinje in po hajduški navadi odnesli vse, kar je bilo sploh za kakšno rabo. Kar se ni dalo odnesti, so razbili. Tudi cerkvi niso prizanesli.

Ob dveh po polnoči so bili gotovi. Ko je vojvoda razdelil obilni plen, so nekateri godrnjali. Vsem takim je deleže odvzel in pridržal zase. Ko so nato še bolj godrnjali, je dal godrnjače postreliti. S tem pa je Bišič tovarišem strašno zameril. Ob neki priliki so ga zavrtno umorili.

Čez leto dni so nameravali zopet izropati kostanjeviški samostan. To pot se jim je napad ponesečil.

Poslali so enega izmed tovarišev v redovni obleki v kostanjeviški samostan. Ko je potrkal na vrata, povedal svojo prošnjo, mu je vratar, ki je videl skozi opazovalno linico redovnika, odprl in ga peljal v sprejemno sobo. Tu je potegnil ropar meč in preklal vratarju glavo. Spravil je ključ in na samostanski porti pričakoval tovariše. Ti so prišli ob dogovorjeni uri. Odprl jim je vrata in stopil v redovni obleki na prag. Eden od hajdukov mu je mahoma odsekal glavo. Meni da že ni bil dovolj poučen, s kakšno zvijačo je prišel zvečer v samostan. Samostanska družina je bila hipoma na nogah, hajduki so pobrali mrtvega tovariša in urno odšli izpred samostana.

To dogodbo nam predstavlja slika nad samostanskimi vrati. Slikan je na presno vse prizor. Zgoraj je Marija z Jezuskom, spodaj pa neko božanstvo z roparjevo glavo v rokah. Poleg brezglavega trupla v redovni obleki stoji osupli hajduk z mečem v roki. Pod podobo pa stoji napis v latinščini, slovensko se glasi: Glej vrata nebeska! Ne tavaj ne Vlasi, pa tudi roparji ne

bodo hodili skozi, ampak le poštenji ljudje. (Ecce janua coeli! Nec fures neque Valachi nec latrones — est justis intrabunt in eam.) Napis je kronstih, ki omenja s povečanimi črkami letnico 1737.

Tako so ropali hajduki po kostanjeviški okolici.

Kronika Krško-Leskovec iz let 1668 in 1829 pa pove, da so tam po tej okolici Uskoki pogosto ropali; tudi mestu niso prizanesli.

Leta 1829 so poslali vlaški hajduki Krčanom pismo. Meščanom naračajo, naj bo pripravljeno za trideset mož jedi in pijače in določena vsota denarja. Povabili so se na večerni čas. Strah in groza je prešinila ob tej novici Hrčane. Vse se je oborožilo in hitelo na stražo, pa napovedanih gostov ni bilo v Krško. Napadli pa so tisto noč grad Turjaški, v Veliki vasi, grajščaka so ranili, pa ne smrtno. Pobrali so, kar se je dalo, in se odpravili proti Št. Jerneju, kjer so bili namenjeni v župnišče in v tamkajšnje gradove. Nikjer se jim ni obneslo.

V Krško se pa celo ne bi bili upali. S pismom so meščane preslepili, da niso udarili za njimi iz mesta. To bi bili prav lahko storili. Takrat je bilo v mestu veliko delavcev, ki so imeli delo ob Savi, od Stare vasi do Skopje. Urejevali so savsko strugo.

Tako v kostanjeviški in krški okolici.

O takih neprijaznih dogodkih povedo zapiski iz Nemške Loke. Sodnijski arhiv na Krupi pri Semiču hrani poročilo, da so hajduki izropali vas Vimolj in ubili Marka Ribiča. Zgodilo se je to v noči po 3. juniju 1812.

Leta 1847 je upravljal župnijo ekspozit Anton Namre, ki je umrl kot župnik v Smartinu pod Šmarno goro leta 1893. — V Nemški Loki so ga nekoč poklicali k bolniku. Bila je temna noč. Po tamkajšnji navadi ga ni spremljal cerkovnik, ampak k njemu je prišel po gospoda. Peljal ga je daleč v šumo, kjer je duhovnik spoznal, da je med hajduki.

Ko je Namre bolnika sprevidel, stopi preden harambaša, se mu zahvali za trud, da tudi lepo nagrado, potem pa ga povpraša, ali bo bolnik deležen nebeškega veselja. Ko mu duhovnik pove, da je "svoje mogoče" izvršil, potegne harambaša izza pasa samokres in bolnika vpricho Namreta ustrelil.

Tako so "obratovali" pravico hajduki. Žalostno, ali ne? Ubogo ljudstvo, ki je moralo vse to prenašati. Čuval pa ni ljudstva nihče.

Naj bo dovolj tega za danes, pa še ob drugi priliki kaj o tem in drugem.

Vse čitatelje lepo pozdravlja

Tone s hriba

Pismo iz Ekvadorja

GUARANDA, Ekv. — Gospej Grdadolnik iz Oakham Dr. se prav lepo zahvalim za mašne intencije, ki nam jih je poslala in nas s tem podprla v naši ekvadorski revščini. Naročene sv. mače smo takoj opravili.

Pravijo, da je šala včasih tako človeku potrebna, kakor dober praznični obed. Pred par dnevi je bil tukaj gospod Irlandeč, ki misijonari neke v okolici Mendesa in mi je pripovedoval dve šali, ki jih želim povedati svojim bralcem v dveh sledečih dopisih. V njih vidim dobro zrno, ki ga boto gotovo tudi moji bralci odkrili in bodo mogoče posnemali gospe Grdadolnik. Prva je tale, ki bi ji dal lahko naslov "Bogašašem v tolažbo", ali "To bi bila pravica!"

Če je kdo na tem božjem svetu, ki ga nihče ne razume in ki ga vsakdo kritizira, obira, ali kakor pravijo naši Prekmurci "ogrizava", je to bogaša. Ljudje mlajšo po njem z jeziki, da je kar grdo.

Nekdo lahko postane bogat na dva načina: Ali podeduje bogastvo, ali si ga za zasluzi s pridnim delom. Prav prijetno je se-

veda postati bogat tako, da podeduje bogastvo. — Prvi, ki te v takem slučaju obišče, je oblast, ki presrečnega dediča pošteno ostriže in obgrize. Sedaj ostaneta pred nesrečnim dedičem dve poti: Ali bo prenehal delati in bo v miru užival dediščino, ki ga je našla, — ali bo pa naprej skrbno delal in tako kopicil nova bogastva.

Če ne bo delal, bodo ljudje govorili: "Poglej ga, kako zapravlja, ko drugi umirajo od gladi; raztresla na veliko denar, ko drugi ne morejo priti niti do centa! Treba bi ga bilo presiliti, naj dela, da bo vedel, kako se služi kruh. To bi bilo pravično!"

Če pa ta presrečni dedič nato, ko je podedoval bogastvo, naprej dela tako, kakor je prej delal, bodo rekli ljudje: "Poglej ga, ni mu dovolj dediščine. Kaj se vendar 'matra, frdamani skopuh'. Zakaj zavzema delavno mesto, zakaj ne odstopi to mesto drugemu, ki je bolj potreben. Morali bi ga prisiliti, da puti delo! To bi bila pravica! Tako je z dediči.

Kaj pa tisti, ki so se obogatili z lastnim delom? Kravro so delali, dobro so vodili ekonomijo, niso zapravljali, tako so se obogatili in sedaj dobro živijo. Če so prenehali delati, kaj mislijo ljudje o njih? Zelo enostavno: "Ta je postal bogat na tujih žuljih, izkoriščeval je druge. Go-ljuj! Bogastvo, ki ga ima, je vlažno od potu in krvi naroda. Nekdo se je mučil, on pa je spravil v svoj žep in se sedaj vozi z najbolj luksuznim avtom! Treba bi ga bilo prisiliti, da hodi peš, kakor hodimo mi. To bi bila pravica!"

In če taisti človek, bogataš na račun lastnih žuljev, še naprej dela, ljudje zopet mlajšo po njem z jeziki: "Stari skopuh, neumen norec; prej, ko je bil revež, si ni privoščil, sedaj pa tudi ne, ko je bogat. Saj ne ve drugega, kakor devati na kup. Denarja ima na vreče, izda pa ne tudi enega dinarja. Kako naj se popravi denarne razmere, kako naj se nam poboljšajo plače, kako naj kroži denar, če ga pa takile stiskajo in peglajo doma v blazinah. Poglej ga, niti avtomobila si ne privoščil. Avto naj si kupi in naj prepusti mestni traotnar nam revežem. To bi bila pravica!"

Končno, kakorkoli bi ukrenil ta "ubogi" bogataš, nikoli ni prav, vedno ga bodo obirali. In vendar, kadarkoli se pobira prispevke za nek dober namen, kadar gre za davek, kadar je čas volitvene propagande, kadar se postavljajo spomenik zaslužnemu pisatelju ali narodnjaku, tedaj se najprej potirka na vrata bogataša. Vsaj moralo bi se! Ali niso torej bogataši najpotebnejši človeškemu društvu? Čudna filozofija, kajne, da je le tako! In kaj iz tega sledi: Milijonarji in bogataši vsega sveta, množite te. Vendar pa — imejte srce za reveža! To bi bila pravica!

Lep pozdrav bralcem!

Rev. dr. Jerko Gržinčič

Apartado 15

Guaranda

Ecuador.

Pomožni škof S. Lenič je imel trdo mladost

DePUE, Ill. — Prejel sem izrezek iz nekega slovenskega časopisa v stari domovini, katerega mi je poslala moja sestra, Terzija Kuntarič. Kakor je bilo v izreku poročano, je bil povišan v pomožnega ljubljanskega škofa dr. Stanko Lenič, moj sorodnik, sin moje pokojne sestrice Mice Leničove, katere je umrle za pljučnico leta 1916 v Župci vasi, fara Cerklje na Dolenjskem. Zapustila je tri majhne otročičke, dve hčerki in petletnega fantka Stanka, ki je sedaj pomožni škof v Ljubljani. Njih oče Martin Lenič je bil ob času prve svetovne vojne v Ameriki, v DePue, Illinois. Takoj po materini smrti so sorodniki vzeli vse tri otroke. Petletni fantek je prišel k mojim staršem in je bil pri

njih, dokler ni prišel oče l. 1918 iz Amerike in vzel vse tri na svoje posestvo. Kmalu po prihodu v domovino se je oče drugič oženil in po preteku par let je umrl. Otročički so zopet ostali brez staršev. Stanko je bil star že 14 let, ko ga je cerkljanski kaplan nagovoril in nekaj časa tudi plačeval zanj, da je šel v škofove zavode v St. Vid v gimnazijo. Kasneje je bil posvečen v duhovnika. Poslan je bil na farto v Sodražico, kjer je bil do leta 1964.

Leta 1964 sem jaz, moja žena, najina hčerka in zet dr. John E. Maloney obiskali rojstno domovino. Nključje je naneslo, da smo v Ljubljani obiskali tudi mojega sorodnika Stanka Leniča, ki je ravno pred nekaj tedni prišel s fare v Sodražico v Ljubljano, ni pa omenil, da je bil ali da bo povišan v škofa. Bil je zelo vesel, da smo se kot sorodniki po tolikih letih srečali. Povabil nas je v svoje stanovanje in nas postregel z vsemi dobrotami, kakor je tam navada. Pogovarjali smo se prav po domače, povedal je, kako ga je njegova stara mati (to je od mojega očeta sestra) zavela v veliko žensko ruto. Bila je vsa obokana. Ljudje so jo spraševali, kam nesete tega fanta? Žena, ki ga je nesla na mojega očeta dom, je rekla: "Ej, kam? S trebuhom za kruhom, ko je sirote ostalo brez staršev."

Več takih stvari nam je povedal. Vesela sva bila oba, ko sva se po tolikih letih srečala in malo pogovorila s sedanjim pomožnim ljubljanskim škofom Stankom Leničem.

H koncu pozdravljam vse naročnike Ameriške Domovine.

John Zuglich

IZ NAŠIH VRST

Andrew, Alta. — Cenjena uprava! Ker gre moja naročnina h kraju, Vam priloženo pošiljam pošto nakaznico za eno nadaljnje leto.

Ne bi mogla biti brez Ameriške Domovine in jo vedno težko čakam. Ko jo dobim, se mi zdi, da je prišel v hišo dober prijatelj. Zato prav lepa hvala vsem, ki se trudite pri listu, kot tudi vsem po zrt v ovalnim dopisnikom, ki v današnjem tempu časa še najdejo čas, da napišejo dopise v naš slovenski list.

Ameriški Domovini želim mnogo novih naročnikov, pa tudi iz vztrajnih in zvestih, da bo še dolgo lahko izhajala.

Vse v uredništvu in upravi lista prav lepo pozdravljam, posebno pa Mrs. Mary Debevec.

Annie Zidar

Stoney Creek, Ont. — Cenjena uprava! Lepo se Vam zahvalim za obvestilo, da mi naročnina poteče koncem marca, obenem pa tudi za dokaj redno pošiljanje lista, katerega še vedno z veseljem prečitam, v kolikor mi le čas dopušča. Ameriško Domovino bi kar pogrešal, če bi je ne prejemal. Na njo sem naročen že skoro dvajset let, če se ne motim, sem jo naročil oktobra 1948, čital sem jo pa že par let prej v taborišču v Avstriji.

Vsem pri Ameriški Domovini želim obilo uspeha v nadi, da bo ta še dolgo prihajala v slovenske domove po vseh celinah sveta.

Janko Demšar in družina

Robb, Alta. — Spoštovani! Prav lepa hvala za Vaše obvestilo. Priloženo Vam pošiljam enoletno naročnino, \$2 pa prilagam za malo podporo v Tiskovni sklad Ameriške Domovine.

Vas vse najlepše pozdravljam!

Dezider Bunderla

St. Boniface, Man. — Spoštovana uprava! Prav lepa hvala za obvestilo, da mi bo v kratkem potekla naročnina. Ker list radi čitamo, Vam priloženo pošiljam denarno nakaznico za enoletno naročnino.

Sprejmite najlepše pozdrave!

Anton Fonda

KANADSKA DOMOVINA

Iz slovenskega Toronta

1400-letnica slovenske naselitve

Zgodovina slovenskega naroda je stara že 1400 let. Naj torej še kdo reče, da Slovenci nimamo zgodovine. 1400 let že živijo Slovenci na svoji zemlji. Braniti lastno zemljo, ohranjati življenje in kulturno rasti, se vendar pravi, ustvarjati zgodovino. In točno to smo delali in delamo Slovenci.

Zgodovinarji postavljajo kot letnico naselitve Slovencev leto 568. Pred nedavnim sem bral v knjigi E. Cevca "Slovenska umetnost", da so v šestem stoletju gospodovali nad današnjim slovenskim ozemljem Longobardi, pleme Germanov. Dobesedno nadaljuje pisatelj takole:

"In ko so se Longobardi na veliko ponedeljek, 2. aprila 568, liki pod kraljem Alboinom dvignili in zapustili Panonijo in se z vsem imetjem napotili proti Italiji, so se pred odhodom s sosednjimi Obri in Slovani prijateljsko pogodili, da jim odstopijo svoja dosedanja bivališča za vse večne čase, če bi se v dveh stoletjih ne povrnila."

"S to pogodbo se je tudi Slovanom kot obrskim zaveznikom odprla pot iz Podonavja v Panonijo in v vzhodnoalpski svet. Zato navadno s to letnico povezujejo doselitev alpskih Slovanov, prednikov današnjih Slovencev, v novo domovino. Zato navadno s to letnico povezujejo doselitev alpskih Slovanov, prednikov današnjih Slovencev, v novo domovino. Vendar je naseljevanje trajalo cela desetletja..."

Danes, 2. aprila 1968, je torej minilo točno 1400 let, ko so germanski Longobardi zapustili tudi naše današnje slovenske kraje, v katere so se začeli naseljevati Slovani, ki so danes Slovenci. Skoraj bi lahko rekli, da je bil rojstni dan slovenskega naroda 2. april 568. Dejstvo je, da se tedaj Slovani še niso tako razlikovali med seboj kot danes. Razlikovanje se je začelo po izselitvi iz prvotne slovanske domovine za Karpati, ko so odšli rodovi Slovanov, eni na jug, drugi na zapad, tretji pa na vzhod.

Prav bi bilo, da bi letos slovenski zgodovinarji kaj več povedali in zapisali o tej dobi slovenske naselitve, da bi 1400-letnico narodovega obstanka primerno proslavili.

Ze iz zgornjih zapiskov zgodovine je razvidno še neko dejstvo, ki ga je treba posebno osvetliti. Mnogi narodi, ki se danes ponasajo s svojo močjo in bogastvom, so svojo zemljo, na kateri danes prebivajo, osvojili z ognjem in mečem. Prvotni prebivalci tistih zemelj so umirali, da so naredili prostor osvojevalcem. Ni treba hoditi daleč nazaj v zgodovino, da odkrijemo take primere. Slovenci pa samo svojo zemljo dobili po prijateljskem dogovoru s prejšnjimi lastniki zemlje, z Longobardi. Prazna bivališča so naši predniki zasedli po pogodbi. Res je, da so tekoma zgodovine velik del svoje zemlje zgubili, sosedje so jo na nepravilen način vzeli in ta krivica, ki se čez 1000 let dogaja Slovincem, je toliko večja, ker je bila ta zemlja po pogodbi slovenska.

To zgodovinsko dejstvo mora vsakega, ki v sebi še čuti pripadnost slovenstvu navditi s ponosom. Nikdar v zgodovini nismo sosedom delali krivice, nikdar jim nismo kradli njihove zemlje, oni pa imajo mnogo našega.

Kako to, da smo se Slovenci ohranili skozi vso to dolgo dobo, ko je vendar mnogo plemen, ki so bila pred 1400 leti številnejša in bojevitejša, izginilo? Slovenci smo pa ostali. Odgovor je verjetno v tem, ker so se naši predniki po naselitvi oprijeli svoje zemlje z vso ljubeznijo, jo začeli obdelovati in so iz nje živeli. Zemlja, ki so jo dobili na pravičen, pogodben način, jih je hranila in ohranila. Ona je bila prva zaščitnica njihovega obstanka. Druga pa je bila krščansko kultura zapada, v katero so se počasi vživljali in tako postali most med zapadom in vzhodom.

Upajmo, da nam bodo ob 1400-letnici slovenske naselitve naši narodno-zgodovinski izvedenci še kaj več napisali in podrobneje osvetlili stoletje naseljevanja naših prednikov. V ponos in pobudo nam bo vse to, kar ve zgodovina povedati o naših praočetih.

P. M.

Duhovna obnova pri Mariji Pomagaj

Veren človek se na praznovanje Velike noči vsako leto pripravi. Vsi dnevi štiridesetdanskega posta ga pozivajo k temu. Pri Mariji Pomagaj v Torontu bomo imeli kot vsako leto tudi letos duhovno obnovo. Naredili jo malo spremembo, tako da bomo kot vsako leto tudi letos skupaj premišljali moške in žene in mladina in to na sam veliki teden. Med nami bo vse dni velikega tedna oče Fortunat Zorman OFM iz Lemonta. Oče Fortunat je med Slovenci v Torontu dobro poznan ne samo kot urednik "Ave Marija", ampak, ker je bil že večkrat med nami kot pridigar in vodja duhovnih vaj.

Ko mine postni čas, navadno mine tudi pusta in nadležna zimsko doba. Velika noč prinese tudi naravi pomlad in novo sonce in z njim novo življenje. Cerkev pa dušam ponuja in pripravlja možnosti, da v sebi pometejo z "mrazom in teminami zime".

Kdo ni potreben pomladanskih preprihiv izpraševanja vesti in kesanja? Oče Fortunat bo med nami vse dni velikega tedna in bo v božjem imenu klical: "Pridite k meni vsi..."

Por.

Občni zbor Društva Slovencev-Baraga

Odbor "Društva Slovencev-Baraga" je sklical občni zbor društva za nedeljo, 24. marca, popoldne. Člani in članice so se zbrali v mali dvorani Slovenskega doma na Pape Ave. ob 4h popoldne. Bila je lepa nedelja, zato ne najbolj prikladen čas za občni zbor.

Občni zbor je vodil predsednik g. Ivan Marn. Začel ga je z molitvijo. Tej so sledila poročila odbora. Društvo zadnje čase ni imelo tajnika, ker se je preselil iz Toronta, zato je tajniško poročilo in predsedniško bilo združeno v eno. V precej dolgi poslovni dobi 25 mesecev je odbor imel 19 sej in pripravil nekaj sestankov, banketov, proslav in dva slovenska dneva. Največ dopisovanja je imelo društvo ob priliki slovenskih dni: z različnimi slovenskimi in drugimi etničnimi organizacijami in s predstavniki oblasti. Blagajniške posle je opravljala g. Peter Skok. Tudi njegovo delo v društvu je bilo otež-

kočno zaradi oddaljenosti njegovega doma izven Toronta. Glede poročil so se člani živo zanimali za finančno stanje društva in so sklenili, da vplačajo še eno delnico za Slovenski dom. Po poročilih je predsednik nadz. odbora g. Ivan Peterlin predlagal odboru razrešnico, ki so jo člani sprejeli.

Pri volitvah je bil izvoljen nov odbor, ki mu zopet predseduje g. Ivan Marn. V odboru so še g. Ivan Peterlin kot podpredsednik, g. F. Brence ml. kot tajnik, g. V. Skale kot blagajnik in g. F. Demšar kot odbornik. Za nadzorni odbor gg. O. Mauser in P. Skok.

Po volitvah so se člani še razgovorili in iznesli svoje predloge glede IX. slovenskega dne, ki ga društvo namerava prirediti tudi letos.

Por.

Vsak teden ena v pomoč modernim staršem

Starši, ki imate opravka z vzgojo otrok, ne prezrite ene stvari: POTREBO PO VZTRAJNOSTI. Fricu Kreiserju se je po nekem koncertu približala oboževalka njegove glasbe in mu zaklicala: "Življenje bi dala, da

Ne molite se Amerika se bori za nas

LONDON, Vel. Brit. — Včerajšnji večer sem prebil v operi (Wagner, seveda). Vi, tako sodim, ste pomagali svojim otrokom pri domači nalogi; morda ste gledali televizijo, se učili klavir ali čitali zanimivo knjigo.

Veliko Amerikancev in južnih Vietnamcev je ta večer prebilo umirajoč. Čudna primerjava (zdi se mi, da bi tudi od njih mnogi to primerjavo našli čudno), ker so oni ta večer umirali zato, da vi še naprej lahko gledate televizijo, se učite klavir, čitate knjige in pomagata svojim otrokom pri domači nalogi in da jaz lahko hodim v opera poslušat Wagnerja.

Ne vem, kako vi, toda jaz sem za to hvaležen in bom zdaj tukaj povedal zakaj.

V Vietnamu se je pretekli torkel pričela bitka (novoletna ofenziva komunistov op.p.), v kateri so Severni Vietnamci in Viet Cong vdrl v vasi in mesta Južnega Vietnama, pobijali in ropali, med tem ko so drugi pričeli večji napad na ameriško bazo v Khe Sanh.

Mislil, da ni domišljija, če to bitko označim kot eno najodločilnejših za našo civilizacijo in da na generala Westmorelanda in njegovo vojsko gledamo na ta način, kot gledamo v zgodovinski perspektivi na Leonida in njegove Spartance v Termopilski soteski, ali na Sobieskega, ki je stal nasproti Turkom pred vrati Dunaja, ali na lorda Dowinga in poveljstvo lovskih eskadril v bitki za Veliko Britanijo.

Vsaka od teh bitk je spreminila obraz sveta na boljše, z drugo besedo rečeno, preprečila je drugim spremeniti svet na slabše.

Tako je ta trenutek tudi v Vietnamu. Vojska tam je zapletena in divjaška; njena cena — kri brezštevilnih nedolžnih ljudi. Toda, če bo ta vojna izgubljena, če se bodo Amerikanci končno utrudili in naveličali opravljati umazano delo za ostali svobodni svet, ki ameriške napore v zahvalo samo graja in kritizira, ako bo Južni Vietnam prepuščen svoji usodi, potem to, kar bo sledilo, ne bo zgolj izguba vse ostale jugovzhodne Azije. Kar bo sledilo tako gotovo, kot je Avstrija sledila Rhinelandu in Čehoslovaki in ki šestletna vojna sledila Poljski — je svetovni spopad z atomskim

bi mogla tako igrati kot vi." "Tudi jaz sem ga dal," se je glasil odgovor.

Ni uspehov brez žrtev, to oče in mati najbolj vesta. Znoj, žrtve, s a m o odpoved, osamljenost, nerazumevanje, to so cene, ki jih mora plačati vsakdo, kdor hoče priti na vrh. "Priti na vrh" se pravi doseči uspehe.

Naučite svoje otroke, da bodo vztrajni, vztrajni na težki poti za velikimi cilji!

Christopher

Velikonočna igra v Torontu

TORONTO, Ont. — "Slovensko gledališče" pripravlja za nedeljo, 7. aprila t.l., predstavo Mrakove drame "Proces" v dvorani Brezmadežne v New Torontu.

Ivan Mrak je slovenski sodobni dramatik, ki še sedaj deluje v Ljubljani. Njegova igra "Proces" je zgodba treh vesti, treh ljudi, ki so krivi Jezusovega trpljenja in smrti.

Člani gledališča vas lepo vabijo k obisku in s tem k doživljanju dogodkov velikih praznikov.

A. R.

orožjem med silami, ki so trenutno zapletene v majhnem kotu sveta v krajevno vojno.

To je končni pomen, zakaj so moj Wagner in vaši otroci postavljeni na kocko današnji dan "tam v oddaljeni deželi, o kateri nič ne vemo".

Amerikanci se ne bore v tamkajšnji vojni za to, da bi se saj zgodila črna borziranja debelili in delali dobiček. Njihov boj, da bi Južni Vietnam ostal vsaj toliko časa svoboden, da bi tamkajšnja družba zrasla do tolike moči, da bi sama odpravila rakete, je tudi drugotnega pomena. Niti so tam zato, ker če bi Vietnam zapustili, bi morali nekega dne kopati obrambne jarkove v Kaliforniji, kakor bi jih morali Avstralci kopati okrog Darvina.

Oni so tam zato, ker vedo, da apetit agresije raste na tem, s čemer se hrani; vedo, da je ta vojna kljub visoki ceni cenejša, kot bi bila vojna, ki bi jo morali vsi nekega dne vovjati drugod, če bo ta izgubljena.

Niso samo Amerikanci in Južni Vietnamci, ki to vedo. Avstralci in Novozelanci to vedo. Tajci vedo, Južni Korejci vedo, Filipinci vedo. Le v tej deželi se zdi, ne vemo.

Čas je, da vemo tudi mi. Ko se boji zaostrojuje v Vietnamu je primeren čas, da si o tem priidemo na jasno. Komunisti so stavili veliko na izid teh bojev. Dolgo časa že obljubljajo svojim četam zmago. Govore jim o še enem dobrem udaru — in zmaga je dobljena. Če ne vojaška, pa vsaj "zmaga s koalicijo".

Komunistična strategija v Vietnamu je pripraviti Amerikance in Južne Vietnamce v tak kočljiv položaj, da bodo pripravljene sklepati mir za ceno koalicijske vlade v Saigonu, v kateri bodo komunisti imeli besedo in jim bo tako dana možnost v nekaj mesecih popolnoma prevzeti oblast. (Senator McCarthy in senator Robert Kennedy zagovarjata to zamisel op.p.)

Prepričan sem, da se ameriška odločnost ne bo omajala. Toda beseda zahvale in občudovanja iz Velike Britanije bo morda pomagala in pokazala Ameriki, da je njena odločnost priznana za kar je — odločnost, držati fronte civilizacije in preprečiti tiste, ki bi jo radi uničili, da jim to ne bo uspelo.

Želel bi, da bi take besede prišle od naše vlade. Na žalost ne bodo. Prav tako ne bodo prišle od naše opozicije. Zato mora-

jo priti od nas — od vseh nas, ki vidimo tesno vez v tem, kar Amerikanci skušajo storiti v Južnem Vietnamu in kar mi v Britaniji delamo ob večerih.

Mislil, da nas takih ni malo. Malo ali veliko, naj v imenu vseh rečem Amerikancem, Južnim Vietnamcem in njihovim zaveznikom, ki se ta trenutek bore in umirajo v Vietnamu: "Naše besede so morda prazne in brezpomembne, toda to je vse, kar vam lahko nudimo. Mi razumemo zakaj ste tam in vemo, da so vaši cilji tudi naši. Zato se vam zahvljujemo."

Ta članek je napisal redni pisnik angleškega časopisa London Daily Mail g. Bernard Levin. Od svojih bralcev je sprejel na ta članek 450 pisem, ki so njegovo stališče zagovarjali 3:1. G. Levin je k temu pripomnil: "Sedaj lahko odločno zavržemo mit, da praktično v Angliji nihče ne razume in ne podpira Amerikancev v vietnamski vojni."

Kdor je preživljal komunistično revolucijo v Sloveniji in mu je znana komunistična propaganda, ki je tudi v vietnamski vojni glavno orožje, se ne bo čudil, da je domala ves svobodni svet zapadel in nasledel komunističnim lažem, katere pomagajo širiti ne samo televizijski, radijski in časopisni poročevalci, temveč celo odgovorni politiki, univerzitetni profesorji, zlasti pa današnja študentarija, ki je presita svobode in belega kruha. Moj glas je s tistimi, ki se bore proti komunizmu. Pa naj bo ta komunizem ruski, kitajski ali Titov.

(Dolje prihodnjič)

V Baden-Wuertembergu bodo v aprilu volili

ESSLENGEN, Baden-Wuerttemberg. — V deželi Baden-Wuerttemberg bodo ta mesec deželne volitve. Čeprav bi morale imeti le lokalni pomen, se zanje zanima vsa dežela. Za zaupanje v volivcev se bodo potovali krščanski demokratje, socialni demokratje in narodni demokratje. Bo torej demokracije na pretek.

Krščanski demokratje bi se radi znebili koalicijske deželne vlade in izirili iz nje svoje zavezničke socialne demokrate. Na drugi strani bi radi dosegli, da bi narodni demokratje dobili manj od 10% glasov, da bi jim v lokalnem parlamentu ne zrasel greben. Socialisti in narodni demokratje se nečesto podati.

Zato je volivni boj zelo hud, celo sam predsednik bonnske federalne vlade Kiesinger je prišel agitirati v svojo ožjo domovino.

Volitve bodo obenem tudi pokazale, kako je med volivci odjeknil socialistični predlog o načelnem priznanju meje ob Odri in Nisi. Pokazale bodo pa tudi, ali bo lahko izriniti z novim volivnim zakonom narodne demokrate iz političnega življenja, Politika javnost je seveda zelo radovedna, ali bodo krščanski demokratje dosegli svoje cilje, ki so jih v svoji samozvesti postavili precej visoko.

Indijce začelo skrbeti

NEW DELHI, Ind. — Predsednica vlade Indira Gandi je v zadnjih mesecih ponovno napadla ameriško politiko v Vietnamu, isto so delali tudi drugi člani vlade, časopisje in nekateri znani Indijci. Ko sta v volivni borbi začela McCarthy in R. F. Kennedy govoriti o spremembi politike v Vietnamu, je začelo Indijce skrbeti.

Tako je sedaj znani "Hindustan Times" opozoril, da utegne imeti ameriški umik iz Vietnamu.

CLEVELAND, O.

Moški dobijo delo

Iščemo delavca Starejši moški dobi delno ali polno zaposlitev za pospravljanje in urejevanje v trgovini. Lahko delo. Kličite 881-0089.

Slovensko gradbeno podjetje išče dva delavca. Delo se nahaja na 797 Babbitt Rd.

MILAN JAGER

944-6755 486-8844 (66)

tudi konji, ki so dobili vse drugačno vprego in delo tako, da je moral biti kmet vedno pozoren nanje, da jo niso po svoje mahili in mu škodo postorili. Tudi vozove, za kmeta popolnoma neuporabne, in druga razna navlaka, ki je v kupih ležala ob cestah, so ljudje že večinoma pospravili. Mnogi kmetje so takrat prišli do konjske vprege, kar si prej nikoli niti predstavljati niso mogli.

Nobeden srednjih kmetov ni imel in ni mogel pridobiti toliko denarja, da bi se omislil konje, komate in vse drugo, kar spada poleg. Tudi vozove je bilo treba zamenjati in pa — vsak si je potem zaželel tudi voz-zapravljivček, ki se je potem peljal z njim v mesto in ob nedeljah z družino k maši. Takrat šele so prišli v splošno rabo tisti lepi in tako praktični vozovi zapravljičev, kakršnih nismo videli nikjer drugje v svetu. Pri nas so pa kar tekmovali med seboj, kdo bo imel bolj nov in bolj lep zapravljičec. In res je bilo to čedno in praktično vozilo. Tekmovanje s temi vozovi se je pričelo šele pozneje, ko so bile vojne rane že zaceljene, izguba in škoda pa že pozabljena. Pri nekaterih je bilo to kar hitro pozabljeno in začelo se je veseljačenje na veliko.

(Dolje prihodnjič)

V Baden-Wuertembergu bodo v aprilu volili

ESSLENGEN, Baden-Wuerttemberg. — V deželi Baden-Wuerttemberg bodo ta mesec deželne volitve. Čeprav bi morale imeti le lokalni pomen, se zanje zanima vsa dežela. Za zaupanje v volivcev se bodo potovali krščanski demokratje, socialni demokratje in narodni demokratje. Bo torej demokracije na pretek.

Krščanski demokratje bi se radi znebili koalicijske deželne vlade in izirili iz nje svoje zavezničke socialne demokrate. Na drugi strani bi radi dosegli, da bi narodni demokratje dobili manj od 10% glasov, da bi jim v lokalnem parlamentu ne zrasel greben. Socialisti in narodni demokratje se nečesto podati.

Zato je volivni boj zelo hud, celo sam predsednik bonnske federalne vlade Kiesinger je prišel agitirati v svojo ožjo domovino.

Volitve bodo obenem tudi pokazale, kako je med volivci odjeknil socialistični predlog o načelnem priznanju meje ob Odri in Nisi. Pokazale bodo pa tudi, ali bo lahko izriniti z novim volivnim zakonom narodne demokrate iz političnega življenja,

Politična javnost je seveda zelo radovedna, ali bodo krščanski demokratje dosegli svoje cilje, ki so jih v svoji samozvesti postavili precej visoko.

Indijce začelo skrbeti

NEW DELHI, Ind. — Predsednica vlade Indira Gandi je v zadnjih mesecih ponovno napadla ameriško politiko v Vietnamu, isto so delali tudi drugi člani vlade, časopisje in nekateri znani Indijci. Ko sta v volivni borbi začela McCarthy in R. F. Kennedy govoriti o spremembi politike v Vietnamu, je začelo Indijce skrbeti.

Tako je sedaj znani "Hindustan Times" opozoril, da utegne imeti ameriški umik iz Vietnamu.

CLEVELAND, O.

Moški dobijo delo

Iščemo delavca Starejši moški dobi delno ali polno zaposlitev za pospravljanje in urejevanje v trgovini. Lahko delo. Kličite 881-0089.

Slovensko gradbeno podjetje išče dva delavca. Delo se nahaja na 797 Babbitt Rd.

MILAN JAGER

944-6755 486-8844 (66)

ma za "Indijo resne posledice", ker bo Indija izpostavljena neposredno kitajskemu pritisku še z druge strani.

Ameriški umik iz Vietnamu, dokler ni ustavljeno komunistično osvajanje, bo po vsej verjetnosti spravil v težek položaj vse sosednje države jugovzhodne Azije od Filipinov pa do Indije.

CLEVELAND, O.

MALI OGLASI

Iščejo stanovanje Iščejo 4 ali 5 sob v St. Clair-ski naselbini. Kličite 361-6222.

NAPRODAJ Ta hiša ne bo dolgo na trgu!

Dvodružinska — lesena 5 sob spodaj — 5 zgoraj v ODLICNEM STANJU AVTOMATICNA PLINSKA FURNEZA: A.U.I. H.W. GARAZA ZA DVA AVTA NOBENIH POPRAVIL ALI PLESKANJA. ENO STANOVANJE SE ODDAJA ZA NAJMANJ \$100 MESEČNO \$26,000.00

J. P. MULL BROKER

Telefon: 881-2345

(66)

V najem Starejši ženi se odda trisobno stanovanje s kopalnico, na 1060 E. 61 St. — (69)

V najem 3-sobno stanovanje zgoraj, s kopalnico, toploto in vročo vodo. Tudi garaža na razpolago. Na E. 66 St. od St. Clair Ave. Tel. 431-9183. (67)

Stanovanje oddajo Na novo prepleksano 5-sobno stanovanje z garažo oddajo na 1067 E. 69 St. — (67)

V najem Oddamo 5 sob, zgoraj, na 1016 E. 76 St., samo odraslim; 2 spalnice. Kličite 888-3521. (2,5 apr)

Iščejo stanovanje Zaposlena dvojica išče 3 ali 4 sobe v Collinwoodu, ali v Grove-wood okolici. Kličite 681-6506. (69)

Blizu cerkve sv. Vida Na E. 66 Pl., modernizirana 6-sobna enodružinska hiša, nova kopalnica, moderni lijak, plinski furnezi, na novo dekorirana. Kličite:

Jack Lorenz
MAINLINE REALTY
1191 E. 79 St.

HE 1-8182 AC 1-9381 (2,4,5 apr)

V BLAG SPOMIN

OB PRVI OBLETNICI ODKAR JE V GOSPODU PREMINUL NAŠ LJUBLJENT SIN, OČE, STARI OČE IN BRAT

Joseph J. Sadar

Preminal je v Gospodu dne 2. aprila 1967

V miru božjem zdaj počivaj dragi, nepozabni nam; v nebesih rajsko srečo uživaj do svidenja na vekomaj.

Zalujoci:

mati MARY SADAR, roj. KROMAR
hči GERALDINE, sin JOSEPH
brata FRANK in ALBERT
s svojima družinama
in ostali sorodniki

Cleveland, O. 2. aprila 1968.

Najnovejše GRAMOFONSKE PLOŠČE iz starega kraja, televizijske in radijske aparate, pisalne in šivalne stroje, hladilnike, pralnice, plinske in električne štedilnike, foto in filmske aparate, kot tudi vso hišno opremo prodajamo na odplačilo po zelo ugodnih pogojih. Obrnite se s polnim zaupanjem na nas v svojem jeziku.

COMET RADIO
555 St. Clair Ave. W.
Toronto 10, Ont. Canada
535-7269

IVAN TAVČAR:

V ZALI

"Papist je!" pravi dekla.

"In najsi je Antikrist, na mrazu ne bode umrl!" deje gospodinja odločno. "Če smo ga vzeli pod streho, ne pustim, da bi ga umorili moji otroci!"

Vse tri zlezejo po temnih stopnicah nizdol v vežo.

"V peči je še žerjavica," povzame mati, "vprihaj ogenj, Reza, in prižgi tresko! Takoj mi ga morajo prinesiti v hišo nazaj!"

"Oj, ta živalca, ta živalca!" vzdihuje babica.

"Malokdaj obvelja moja beseda, danes pa bode obveljala!" de mati gospodinja in vzame dekli gorečo tresko iz rok. Stopile so v sobo in speča družba okrog peči je planila kvišku.

"Se li vam blede, ženske!" se oglasi starec na peči, "da nam ne daste spati? Saj smo komaj legli, pa nas že budite!"

Molče vtakne mati tresko v steno. Potem stopi k mizi in odgovori takisto osorno: "Torej tako! Lepe reči se gode v tej hiši — bolnike nosite na mraz, da bi prej poginili! In vsak dan molite, da bi vam Bog odpustil grehe prav tako, kakor jih odpustate vi svojim nasprotnikom! Sram vas bodi!"

"O, hov, hov!" potoži babica, "koliko trpi v mrazu! Dobri, božji ljudje, jaz pač vem, kaj je mraz! Vi, ki ležite na peči in okrog peči, pa tega ne veste. Koliko trpi! Koliko trpi!"

In mlada dekla tudi izpregovori: "To je pa res moško delo, bolnega človeka spraviti iz hiše, posebno takrat, ko pridejo štirje zdravi na enega, in še ta je bolan!"

"Molčite, ženske!" se raztogoti starec na peči, "in govorite, kadar vas vprašam! S tem je besede konec in spat pojdite!"

"Ni je konec, ne," odgovori gospodinja in udari z roko ob mizo, da se kar vse potrese, "in povem vam vsem, tebi na peči in vam pri peči, da kaj takega ne trpim v svoji hiši! Ne bodeš

mi moril bolnikov, to ti povem, Nace! Nereda te vprašam, ali danes te vendarle moram: čigava je bila ta hiša? Sem se li jaz primožila k tebi, ali si se ti priženil k meni? Ti si se priženil in hiša je moja in, če ste kaj takega sklenili, bi morali prej vprašati mene, da veste!"

Oče Ignacij svoje žene že dolgo ni bil tako razljutit, kakor je bila razkačena pri tej priliki.

"Pa zanesi papista na ognjišče," ji odgovori natihome jezen, "če meniš, da je tvoja prava! Potem babnice vsaj lahko v najlepši obleki pridete v Loko in tam pred mestnim zidom — saj veste, kje je tisti prostor — bode gledale, kako bode kolo trlo Mrakove može iz Zale!"

"Ni tako hudo, ne," odvrne babica; "čula sem, da jih sedaj zaradi svetega evangelija ne ubijajo več in da jih tudi predolgo ne zapirajo!"

"Pa pojdite še ve med papiste!" zarenči starec. "Bog je eden in ta je nad nami," izpregovori Lenka, gospodinja, "in vsi imamo enega in istega Boga. In razločka ne bode posebnega, če se mu sedaj priklanjam z enim samim kolenom ali pa z obema. Taka je!"

"Meni," pravi nato dekle, "meni pa je malone bolj všeč masa v cerkvi na Trati, nego te naše pridige vrh Zale!"

"Otroci," zaječi oče Nace na peči, "vaša mati je zapustila nauk svetega evangelija in malone sem že dalj časa slutil kaj takega. In skoraj bode med palan!"

CHICAGO, ILL.

MALE HELP

CHIEF INDUSTRIAL ENGINEER
MINIMUM OF 5 YEARS
EXPERIENCE
DEGREE NOT NEEDED.

Good opportunity for right man. Good starting salary with a 90 day pay review. — Excellent advancement opportunity for good man. Paid Blue Cross-Blue Shield, holidays and vacations.

Apply to Personnel Dept. or phone for appointment.

CHICAGO HARDWARE
FOUNDRY CO.
2500 W. Commonwealth Ave.
No. Chicago, Ill.
Phone 689-3770. (69)

REAL ESTATE FOR SALE

PALOS HEIGHTS BY OWNER
7 rm. Colonial. 3 bdrm., 2 baths, Mod. kitch. & fam. rm. beamed & paned. Kitch. w-blt-ins. 2 car gar. Nr. everything. Xtra lge. Indepd. lot, pool, patio. Low \$30's.
GI 8-7188 (67)

LINDENHURST BY OWNER
7 room tri-level. Central Air-conditioned. 3 bedrooms, modern bath & kitchen. Large corner lot. 2½ car garage. Lake area. \$27,900.
EL 6-7509 (67)

SUMMER HOME ON 1 ACRE
By owner. 100' frontage — Lake Marie — Antioch. High land. No flooding. Beautiful trees, Roomy home, Exc. cond. plus newly remodeled apt. over gar. Priced in upper 20's. Phone BR 4-5552 for appt. to see! (70)

FEMALE HELP

WORK IN COMANCHE, TEXAS,
a climate that is warm and pleasing

OPENINGS FOR R. N.'S

Good working conditions and benefits. Salary open.
Write, Wire or Call Carolyn Smith, Administrator

Comanche Hospital, Inc.

200 E. Grand, CoManche, Texas
(817) 356-2515 (67)

pisti in izda mene in vas in grajske hlapce bode vodila za nami, ko se bomo skrivali po šumih!"

"Pametno bodi in ne govori brezumno vpricho svojih otrok, ker veš, da tvoja beseda vse skupaj nič ni!"

To rekši, se obrne mati Lenka k sinovom pri peči: "In sedaj, otroci, bodite krščeni ljudje in prinesite posteljo z mraza v hišo in na gorko. Luka in Andrej, vstanita in storita, kar ukazujem! Morda pa greš sam, Nace, ker vem, da se že kesaja, ko nam zapoveduje sveto pismo samo, da storimo dobro svojim sovražnikom!"

Oče Nace je še vedno kuhil svojo jezo in zlasti tisto o njega priženitvi k hiši mu je rojilo po glavi.

"S prstom ne ganem," odgovori, "in kjer sem, tam ostam!"

"Midva tudi ne ganeva s prstom," se odrežeta sinova Luka in Andrej; "saj vas je že babnica toliko, da lahko same premaknete papista!"

"Janez," se obrne mati k najmlajšemu, "pa nam pomagaj ti!"

In Janez stopi od peči k materi, se postavi prednjo in pravi: "Jaz tudi s prstom ne ganem, mati!"

"To odgovarjaš svoji materi?"

CHICAGO, ILL.

HELP WANTED

SEVEN EAGLES
RESTAURANT

1050 Oakton St.—Des Plaines
Paid vacation, pleasant working conditions. Full or part time help in all categories. Kitchen, Waitresses, experienced; Dishwashers, Matrons, Porters, Busboys & Banquets. Apply 5:30 p.m. Monday-Friday or call Manager for appt.
299-0012

FEMALE HELP

DISHWASHER & KITCHEN HELPER
in Nursing Home, Geneva, Ill. Salary, room & board. Phone collect. Roy Baum. 232-4071. (68)

HOUSEHOLD HELP

HOUSEKEEPER
Clean and cook for 2 in 4 room apartment. Monday-Friday, 9-5; \$60 week. Southwest side.
GA 5-0403 (70)

BUSINESS OPPORTUNITY

TAVERN BY OWNER
Upstairs living quarters. Well established business. 1 acre of land.
426-5907 (70)

se razjezi čvrsta žena in, preden se Janez zave, mu tleskne njena krepka roka po licu in ga premakne iz ravnotežja, da pade po deskah, kakor je dolg in širok.

"Slušal bodem, mati!" in ječa, se vstane ter je krotak kakor ovca. Tako je v tisti noči premagala ženska odločnost in Janez, kateremu je bil v duši dozorel ves hudobni naklep, je moral pomagati ženskam, ko so bolnega kanonika iz nočnega mraza prenesle v gorko izbo!

Drugo jutro je zlato sonce vzhajalo, ko so se Mrakovi odpravljali, da bi v gozdu sekali les in si pripravili kurjave za bližnjo zimo. Prav zgodaj je odšel oče s sinovi in seveda ni bil nihče voljan, da bi se z ženskami razgovarjal o nočnih dogodkih. Molče so odšli s sekiro ob ramenih in niti zajtrka se niso dotaknili, ki ga je bila gospodinja prav tako molče prinesla na mizo.

"Dolgo itak ne bomo sekali," je dejal starec osorno, "in, če pridejo loški birči, jim poveste že ženske, kje smo, da nas tam prej polove!"

Pozneje so odšli v gozd tudi ženske in le Katarina je ostala z bolnikom sama na domu. Zavlada je tihota okrog hiše in, kjer so ponoči razsajale strasti, tam je vladal sedaj mir. V izbi je spal kanonik, dekline pa je sedelo pri oknu in navdajala jo je zadovoljnost čiste vesti in po-

seboj prijetna zavest, da je stari dobro in Bogu ljubo dejanje. Časih se je ozrla po bledem obrazu bolnega kanonika in iz nje očesa so zasijali žarki sramelžjive prve ljubezni, ki je bila nad vse čista, ali vendar tako brezupna! Obraz bolnikov se ji je zdel danes še bolj bled, kakor da ne bi bilo kaplje krvi v njem. In v spanju se mu je sedaj in sedaj pretreslo telo, ker ga je gotovo bodlo po rami. Ko se naposled zbudi, pokliče v trudnim glasom dekleta k sebi in izpregovori:

"Pojdi, Katarina, stopi pred hišo in ozri se v dolino proti Lučinam!"

"In kaj naj storim potem?"

"Tvoje oko ugleda trumo hlapcev! Težke muškete nosijo in na lanchi vodijo s sabo lovske pse. Semkaj gredo! Stopi pred hišo in videla bodeš, da je tako!"

Katarina stopi pred hišo. In ko pogleda v dolino proti Lučinam, se vleče čez lučinske senožeti četa grajskih hlapcev. In res nosijo s seboj težke muškete in tropa lovskih psov jih spremlja. Bili so še globoko v dolini in imeli so še mnogo hoda, posebno ker jih je zadrževala pesjad, ki je hotela vsak hip udariti za sledom. Zašibe se deklici kolena in tako se prestraši, da ji mrzel znoj oblije čelo.

(Dalje prihodnjič)

K

K

S

J

AMERIŠKA SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA

(K. S. K. J.)

nudi ljubeznivo bratsko pomoč svojim članom in članicam, vdovam in sirotam v slučaju bolezni, nesreče ali smrti.

AMERIŠKA SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA
sprejema moške in ženske od 16. do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu.

- izdaja najmodernejšo vrsto zavarovalnin za odrasle in za mladino;
 - od \$500.00 do \$15,000.00 posmrtnine
 - za onemoglost, poškodbe in operacije do vsote \$600.00
 - za odrasle člane bolniško podporo po \$1.00 ali \$2.00 na dan;
 - članom posodi denar po 5% obresti za nakup doma.
- K.S.K.J. je najstarejša slovenska podpornica organizacija v Ameriki.
- Premoženje \$16,300,000.00
Članov - 45,000 Certifikatov - 47,500
Veljavna zavarovalnina \$39,700,000.00
Solventnost - 118.99%

Za seznam in pojasnila o tajniku ali tajnici v vaši okolici izpolnite izresek in pošljite na glavni urad K.S.K.J.

AMERICAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION (K. S. K. J.)
351-353 No. Chicago St.
Joliet, Illinois 60431

Radi bi več pojasnila o K.S.K.J. ter ime in naslov tajnika(ice) v naši okolici.

IME
NASLOV
MESTO
DRŽAVA CODE

TEHTANJE HITREJSE — V Scovill tovarni jeklenih zaponk v Fayettevillu, Tenn., pri pakiranju zaponk na štejejo, jih enostavno tehtajo, ker je to hitrejša. Na sliki vidimo mlado delavko Lindo pri tem poslu.

Naročite že sedaj

svojo velikonočno mesnino pri

CIMPERMAN'S CHOICE MEATS

520 EAST 200 STREET

IV 1-2386

Imamo prvovrstno sveže meso, domače prekajene kranjske klobase, želodce, šunke, riževe in krvave klobase itd.

VSEM NAŠIM ODJEMALCEM ŽELIMO
VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE

V blag spomin

OB OSMI OBLETNICI
ODKAR JE UMRLA NAŠA
PRELJUBA MAMA, TASČA
IN STARA MAMA

Molly
Mihelich

ki je v Gospodu zaspala
dne 2. aprila 1960.

Leto za letom se v večnost izliva
težke ločitve spomin se budi,
ljubezen do Vas je pa vedno še živa,
v vsem našem življenju kot lučka gori.

Vi v zborih nebeških prepevajte slavo,
mi v sveti ljubezni smo z Vami vsak čas,
kjer Stvarnik je Vaše neskončno plačilo,
tja s svojo priprošnjo vodite še nas.

Zaljujoči:

DOLORES, hči; ANTHONY, sin;
DOLORES, snaha; vnukinje DENISE, RENEE, in
CHRISTINE-ANN
vnuka DAVID in ANTHONY

Cleveland, Ohio, 2. aprila 1968.

1887

1968

NAZNANILO IN ZAHVALA

V globoki žalosti naznanjamo, da je dne 2. marca 1968 v Gospodu preminula naša ljubljena soproga, mama, stara mati in sestra

Mary Lubi, roj. MEDVED

Pokojna je bila rojena leta 1887 v vasi Bukovica, župnija St. Vid pri Stični, Slovenija, Jugoslavija. Tam zalujeta na njo brata Anton in Jože in njuni družini. V Ameriko je prišla leta 1914.

Pokopali smo jo dne 6. marca na pokopališču Kalvarija. Prelat Alojzij B. Baznik je v Zakrajskovem pogrebem zavodu blagoslovil truplo in opravil začetne žalne svete obrede, v cerkvi sv. Vida je daroval za pokojno slovesno pogrebno sv. mašo, ob grobu pa je vodil zaključne molitve za večno srečo pokojnične duše. Iskreno smo mu hvaležni za vso naklonjenost in veliko duhovno tolažbo.

Prisrčna hvala članom društva Maccabees Carniola Hive št. 493 L, članicam podružnice Slov. ženske Zveze št. 25 in Oltarnemu Društvu župnije sv. Vida za vse kar so storili, da so pokojno počastili kot svojo preminulo sočlanico. Posebej hvala vsem, ki so ob krsti molili skupni sv. rožni venec.

Naj Bog povrne stotero vsem, ki ste darovali za sv. maše in druge dobre namene, vsem, ki ste poklonili cvetje in vence ter vsem, ki ste dali na razpolago avtomobile za pogrebni sprevod.

Našo tople zahvalo naj prejmejo vsi, ki so prišli kropiti, vsi, ki so se udeležili pogrebnih slovesnosti, sv. maše, spreveda in molitev na pokopališču.

Globoko hvaležni smo vsem, ki so nam ob tej bridki izgubi izkazali svojo pomoč, nam izrazili svoje sožalje in kakorkoli pripomogli, da so bile pogrebne slovesnosti tako ganljivo lepe. Posebej hvala možem, ki so nosili krsto.

Razposlali smo zahvalne kartice vsem, kolikor smo imeli naslove. Če bi vsled kake pomote kdo naše posebne zahvale ne bil dobil, lepo prosimo oproščenja. Sprejmite, prosimo, tole našo skupno, javno zahvalo, ki je želimo izreči prav vsem, ki ste pokojni storili kako dobroto, vsem, ki ste ji ob smrti izkazali svojo ljubezen in spoštovanje in vsem, ki ste nam v času najhujše žalosti prijateljsko prišli v pomoč.

Prav lepa hvala Zakrajskovemu pogrebniemu zavodu, ki je izvrstno uredil vse pogrebne priprave in odlično vodil sprevod.

V miru božjem zdaj počiva
draga, nezabavna nam;
v nebesih rajsko srečo uživaj
do svidenja na vekomaj.

Ti, o Jezus naš premili,
zlij na dušo Rešnjo Kri,
Ti dobrotno se je usmili,
raj nebeški, ji odpri.

Zaljujoči:

soprog URH
hčeri MARY ROGER in ZOFI VIDMAR,
sinovi: ULRICH, ANTHONY, JOHN, in JOSEPH,
snaha: ANGELA, HELEN in MARY, zet LEO ROGER,
sestra JOSEPHINE ZAJC, nečak FRANK ZAJC,
11 vnukov in vnukinj ter ostali sorodniki.

Cleveland, Ohio, 2. aprila 1968.